

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ДОСЛІДНА
СТАНЦІЯ ІМЕНІ М.І. ВАВИЛОВА ІНСТИТУТУ СВИНАРСТВА І
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА**

Шляхи адаптації технологій у рослинництві до перманентних змін клімату

Матеріали

**Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
(Полтава, 25 липня 2022 року)**

Полтава - 2022

Шляхи адаптації технологій у рослинництві до перманентних змін клімату:

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 25 липня 2022 р. м. Полтава / Редкол.: М.П. Сокирко, Л.Г. Марініч (відп. ред.), Р.В. Олєпір [та ін.]. Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція імені М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України, 2022. 87 с.

Збірник вміщує матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції та репрезентує результати досліджень з напрямів: землеробства, рослинництва, кормовиробництва, захисту рослин, селекції та насінництва. Видання призначене для наукових співробітників науково-дослідних установ, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, керівників і спеціалістів сільськогосподарських підприємств.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Михайло СОКИРКО – директор, кандидат с.-г. наук Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник, Полтавський державний аграрний університет;

Любов МАРІНІЧ – старший викладач кафедри рослинництва, кандидат с.-г. наук, Полтавський державний аграрний університет;

Олександр ЛЕНЬ – завідувач відділу наукових досліджень з питань землеробства та кормовиробництва, кандидат с.-г. наук, Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України;

Роман ОЛЕПІР – старший науковий співробітник лабораторії кормовиробництва та інтегрованого захисту рослин, кандидат с.-г. наук Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції імені М.І. Вавилова Інституту свинарства і АПВ НААН України, (протокол № 4 від 22 липня 2022 р.).

Матеріали подаються в авторській редакції мовами оригіналів. Відповідальність за зміст і достовірність поданих матеріалів та наведених даних несуть автори.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗЕМЛЕРОБСТВО

Лень О.І., Снігир В.П., Ткаченко Т.М.

Вплив агротехнічних прийомів на водний режим ґрунту під ячменем ярим 5

Олепін Р.В., Глущенко Л.Д.

Вплив систем удобрення та основного обробітку ґрунту на
врожайність кукурудзи 6

Глущенко Л.Д., Лень О.І., Калініченко С. М., Артеменко Л. В.

Динаміка вмісту гумусу у чорноземі типовому на протязі вегетаційного періоду
кукурудзи за різних систем удобрення 9

СЕКЦІЯ 2. РОСЛИННИЦТВО

Чабан В.І., Клявзо С.П., Подобед О.Ю.

Реакція польових культур на зміни клімату в Північному Степу України 11

Дорота Г.М., Рудавська Н.М., Тимчишин О.Ф., Тимків М.Ю.

Вплив підвищених доз мінеральних добрив на льон-довгунець в
умовах Західного Лісостепу 14

Головенько Ю.О.

Вплив застосування регуляторів росту рослин на вміст хлорофілу в листках та
урожайність насіння сої 17

Шакалій С.М.

Особливості росту та розвитку пшениці озимої за
використання регуляторів росту 19

Глущенко Л.Д., Лень О.І., Сокирко М.П.

Динаміка урожайності зерна кукурудзи його якості взаємозв'язок їх з
природними та антропогенними факторами 22

Сокирко М. П., Марініч Л. Г., Кавалір Л. В.

Формування врожайності стоколосу безостого за різних строків сівби 24

Бараболя О.В., Подоляк В.А.

Строки сівби як основний чинник формування агроєкологічних умов 26

Бараболя О.В., Олефір О. А.

Вплив мінеральних добрив на формування врожаю пшениці озимої 29

Бараболя О.В., Ляшенко Є.С.

Густота стояння рослин гібридів кукурудзи, як фактор формування високої
продуктивності 32

Бараболя О.В., Доронін С.М.

Використання біопрепаратів при вирощуванні пшениці озимої 34

Алейнік Л.М., Дикань О.Б., Гангур М.В.

Структурні показники урожайності чини залежно від технології вирощування в
умовах Лівобережного Лісостепу 37

Барилко М.Г., Прокопів О.О.

Проблеми та результати вирощування горошку посівного (озимого) в умовах
Східного Лісостепу 39

Олепін Р.В., Заєць Т.О., Ткаченко Ю.В.

Застосування біопрепаратів в технології вирощування високорентабельної
екологічної сільгосппродукції 42

Тимчишин О.Ф., Рудавська Н.М., Дорота Г.М., Шувар А.М.

Вплив елементів технології вирощування на продуктивність льону межеумку 44

Тоцький В. М., Лень О. І.

Стійкість до вовчка та урожайність гібридів соняшнику в умовах Полтавської
області 46

Рудавська Н.М., Беген Л.Л., Дорота Г.М., Тимчишин О.Ф. Вплив погодних умов на формування показників продуктивності пшениці озимої	48
Кобак С.Я., Чорна В.М. Вплив норми висіву на урожайність сої в умовах Лісостепу	50
Лень О.І., Дикань О.О., Дикань О.Б. Забур'яненість посівів кукурудзи залежно від системи удобрення	52
Міленко О. Г., Соломон Ю. В. Вплив компонентів бакової суміші на ефективність обробки посівного матеріалу сої	54
Гангур В.В., Тоцький В.М. Ефективність регуляторів росту рослин за листового підживлення соняшнику	58
Гангур В.В., Єремко Л.С. Параметри продуктивності кукурудзи за позакореневого підживлення посівів гуміновим стимулятором	61
Гангур В.В. Вплив позакореневого підживлення посівів гуміновим стимулятором на продуктивність сої	63
Гангур В.В., Лень О.І. Ефективність позакореневого підживлення зернових колових культур гуміновим стимулятором	65
Єремко Л.С., Ващенко Є.В. Позакореневе підживлення рослин як фактор підвищення зернової продуктивності нуту	68

СЕКЦІЯ 3. КОРМОВИРОБНИЦТВО

Чорнолата Л.П., Новаковська В.Ю. Вплив структури клітковини раціону на перетравність поживних речовин у організмі свиней	71
---	----

СЕКЦІЯ 4. ЗАХИСТ РОСЛИН

Задорожний В.С., Чернелівська О.О., Задорожний А.В., Свитко С.М. Контролювання забур'яненості посівів кукурудзи	75
---	----

СЕКЦІЯ 5. ГЕНЕТИКА, СЕЛЕКЦІЯ

Марініч Л.Г. Оцінка селекційного матеріалу стоколосу безостого за ознаками кормової продуктивності	77
Силенко С.І., Безугла О.М., Андрущенко О.В. Результати експертного вивчення сортозразків люпину білого в умовах південного Лісостепу України	80
Новаковська В.Ю., Погоріла Л.Г. Масова частка олеїнової кислоти в сої за показником заломлення олії	81
Маренюк О.Б., Дорошук В.О. Сорт ячменю звичайного (ярого) Барвін	84
Приходько О.М. Результати вивчення колекційних зразків горошку посівного (озимого)	85

ПАРАМЕТРИ ПРОДУКТИВНОСТІ КУКУРУДЗИ ЗА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ПОСІВІВ ГУМІНОВИМ СТИМУЛЯТОРОМ

Гангур В.В., д. с.-г. н., ст. н. с., завідувач кафедри
рослинництва

Єремко Л.С., к. с.-г. н., ст. н. с., доцент кафедри
рослинництва

Полтавський державний аграрний університет

Кукурудза – одна з найбільш високопродуктивних злакових культур, яка має різнобічне використання. За достатнього забезпечення продуктивною вологою та елементами мінерального живлення кукурудза формує врожай, який за своїм рівнем переважає всі інші зернові культури. Для реалізації біологічного потенціалу продуктивності культури вирішального значення набуває впровадження у виробництво сучасних інноваційних заходів, які повинні базуватися на доборі адаптованих до умов вирощування високопродуктивних гібридів інтенсивного типу за оптимізації режиму живлення, застосування сучасних біостимуляторів росту [1–6]. Впродовж останніх років практично невід’ємною складовою агротехнологій є застосування мікродобрив та стимуляторів росту рослин, до складу яких входять важливі мікроелементи, фітогормони та активатори росту. Їх використання дозволяє посилити стійкість рослин до біотичних і абіотичних чинників навколишнього природного середовища, покращити як кількісні, так і якісні характеристики товарної продукції [7].

За результатами досліджень 2013-2015 рр. встановлено, що в умовах зрошення на темно-каштановому ґрунті півдня України для отримання врожайності зерна кукурудзи гібриду Арабат на рівні 11,1–13,4 т/га з рентабельністю 53,0-84,0 % слід застосовувати інноваційні стимулятори росту Сизам-Нано для обробки насіння і мікродобрива Грейнактив-С для обприскування посівів у фазу 7–8 листків [8].

Таким чином, вплив стимуляторів росту на продуктивність кукурудзи в умовах Лівобережного Лісостепу вивчений недостатньо. Тому дослідження з цього напрямку є актуальними.

Польові дослідження проведено на Полтавській державній сільськогосподарській дослідній станції ім. М.І. Вавилова, впродовж 2018–2019 рр. Ґрунт дослідної ділянки – чорнозем типовий малогумусний важко суглинковий. Посівна площа ділянки в досліді 1,0 га, облікова – 84 м². Повторність досліді – триразова. Розміщення варіантів і повторень – систематичне. В досліді висівали середньоранній гібрид кукурудзи Оржиця 237 МВ. Попередником культури в досліді була соя. Позакореневе підживлення посівів кукурудзи проводили в фазу 6–7 листків баковою сумішшю препаратів Гідрогумін (1,0 л/га) + Сульфат магнію (2,5 кг/га).

В досліді відзначено помітну різницю між контролем та варіантом позакореневого підживлення посівів стимулятором Гідрогумін (1,0 л/га) і Сульфатом магнію (2,5 кг/га), за впливом на основні елементи структури, які формують врожай культури. Так, за обробляння посівів кукурудзи вище зазначеними препаратами відзначено збільшення висоти рослин на 24 см або 8,8%, порівняно з контролем. Водночас кількість зерен в качані зросло на 31 шт. або на 6,6 %, а маса 1000 насінин – на 12,2 г або 4,8 %. Також відзначено підвищення вмісту білку в зерні кукурудзи на 28,5 %. За результатами аналітичних досліджень не виявлено істотного впливу підживлення стимулятором на вміст жиру в зерні кукурудзи. Що стосується зернової продуктивності кукурудзи, то в середньому за роки досліджень на варіанті позакореневого підживлення вона становила 7,73 т/га. Приріст врожайності, порівняно з контролем дорівнював 0,61 т/га.

Таким чином, результати досліджень свідчать про високу ефективність листового підживлення кукурудзи баковою сумішшю препаратів Гідрогумін і Сульфат магнію, які забезпечили підвищення урожайності зерна культури на 8,6 %, порівняно з контролем.

Бібліографічний список

1. Лень О. І., Тоцький В. М., Гангур В. В., Єремко Л. С. Вплив системи удобрення та основного обробітку ґрунту на продуктивність гібридів кукурудзи. *Вісник ПДАА*. 2021. № 2. С. 52–58. doi: 10.31210/visnyk2021.02.06
2. Гангур В.В., Єремко Л.С., Руденко В.В. Вплив елементів технології вирощування на формування продуктивності гібридів кукурудзи різних груп стиглості. *Таврійський науковий вісник*. 2021. № 117. С. 37–43. doi: [10.32851/2226-0099.2021.117.6](https://doi.org/10.32851/2226-0099.2021.117.6)
3. Маренич М. М., Гангур В. В., Попова К. М., Ляшенко В. В., Кабак Ю. І. Ефективність гумінових стимуляторів за умови передпосівної обробки насіння зернових культур. *Вісник ПДАА*. 2020. № 3. С. 70–78. doi: 10.31210/visnyk2020.03.08
4. Гангур В. В., Лень О. І., Гангур Ю. М. Продуктивність короткоротаційних сівозмін за максимальної частки в них сої та кукурудзи при вирощуванні в умовах недостатнього зволоження лівобережного Лісостепу України. *Зернові культури*. 2017. Том 1. № 2. С. 313–319.
5. Гангур В.В. Кукурудза на зерно – кращі строки сівби і оптимальна густота стояння рослин для Лівобережного Лісостепу. *Агробізнес сьогодні*. 2021. № 07 (446). С. 24–25.
6. Лавриненко Ю.О., Найдьонов В.Г. Параметри адаптивності нових гібридів кукурудзи. *Зрошуване землеробство*. 2007. № 48. С. 42–46.
7. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року / за ред. Ю.О. Лупенка, В.Я. Месель-Веселяка. К.: ННЦ “ІАЕ”, 2012. 182 с.
8. Лавриненко Ю.О., Гож О.А. Ефективність стимуляторів росту та мікродобрив на посівах гібридів кукурудзи різних груп стиглості в умовах зрошення на півдні України. *Зрошуване землеробство. Збірник наукових праць*. 2015. Вип. 64. С 14–20.